Бекітемін
«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ
Басқарма Төрағасы - Ректоры
_____ Сагинтаева С.С.
Басқарманың «14» қаңтар 2026 ж.
№ 29 шешімі

ІШКІ НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТ

АПАРАТТЫ ӨҢДЕУ ҚҰРАЛДАРЫН ЖӘНЕ АҚПАРАТТЫҚ РЕСУРСТАРДЫҢ ЖҰМЫС ІСТЕУІНІҢ ҚАУІПСІЗ ОРТАСЫН ФИЗИКАЛЫҚ ҚОРҒАУДЫ ҰЙЫМДАСТЫРУ ЕРЕЖЕСІ

ІНҚ II-07-2026

Әзірлеген: Ақпараттық қауіпсіздік жөніндегі инженер
Д.К. Читян _____

Қарағанды

Құжатты рұқсатсыз көшіруге тыйым салынады

Мазмұны

1 Қолдану саласы 3
2 Нормативтік сілтемелер 3
3 Терминдер, анықтамалар мен қысқартулар 4
4 Жауапкершілік және өкілеттіктер 4
5 Жалпы қағидалар 4
6 Серверлік үй-жайды физикалық қорғауды ұйымдастыруға және қол жеткізуді бақылауға қойылатын талаптар 6
7 Серверлік үй-жайда жұмыстарды орындау бойынша талаптар 7
8 Серверлік жабдықты қауіпсіз орналастыру бойынша талаптар 8
9 Университет үшін көмекші қызметтерді ұйымдастыру бойынша талаптар 8
10 Кабельдік желіні қауіпсіз пайдалану талаптары 9
11 Университеттің серверлік жабдықтарына қауіпсіз техникалық қызмет көрсету бойынша талаптар 10
12 Университет жабдықтарын қауіпсіз кәдеге жаратуға немесе қайта пайдалануға қойылатын талаптар 11
13 Университет жабдықтарын шығаруға/енгізуге қойылатын талаптар 11
14 Келісу, бекіту және қолданысқа енгізу 12
15 Сақтау 13
16 Қайта қарау және өзектендіру тәртібі 13

Құжатты рұқсатсыз көшіруге тыйым салынады

1 Қолдану саласы

1.1 Осы Ереже «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ серверлік үй-жайларды физикалық қорғауды ұйымдастыруға, серверлік, телекоммуникациялық және қосалқы жабдықтарды орналастыруға, пайдалануға, техникалық қызмет көрсетуге және кәдеге жаратуға қойылатын талаптарды белгілейді.

1.2 Ереженің күші Университеттің барлық автоматтандырылған ақпараттық жүйелеріне, серверлік және желілік жабдыққа, серверлік үй-жайлардың инженерлік инфрақұрылымына, сондай-ақ университет қызметкерлеріне және серверлік жабдыққа физикалық қолжетімділігі бар не оны орналастыру аймақтарында жұмыстарды орындайтын бөгде ұйымдардың өкілдеріне қолданылады.

1.3 Құжаттың талаптары АҚБЖ Университет шеңберінде серверлік инфрақұрылымды жобалау, пайдалану, жаңғырту, қызмет көрсету және пайдаланудан шығару кезінде міндетті болып табылады.

2 Нормативтік сілтемелер

2.1 Осы Ережені әзірлеу және қолдану кезінде Қазақстан Республикасының мынадай нормативтік құқықтық актілері мен стандарттары пайдаланылды:

1) «Ақпараттандыру туралы» Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 24 қарашадағы № 418-V Заңы.

2) Қазақстан Республикасы Үкіметінің «Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар және ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету саласындағы бірыңғай талаптарды бекіту туралы» 2016 жылғы 20 желтоқсандағы № 832 Қаулысы.

3) ҚР СТ ИСО/МЭК 27002-2023 «Ақпараттық қауіпсіздік, киберқауіпсіздік және құпиялылықты қорғау. Ақпараттық қауіпсіздікті басқару шаралары».

4) ҚР СТ ИСО/МЭК 27001-2023 «Ақпараттық қауіпсіздік, киберқауіпсіздік және құпиялылықты қорғау. Ақпараттық қауіпсіздікті басқару жүйелері. Талаптар».

5) «Электр энергетикасы туралы» Қазақстан Республикасының 2004 жылғы 9 шілдедегі № 588 Заңы.

6) ҚР СТ МемСТ 50571.21-2009 "Ғимараттардың электр қондырғылары. 5-бөлім. Электр жабдығын таңдау және монтаждау". 548-бөлім. "Құрылғыларды және ақпаратты өңдеу жабдығы қамтылған электр қондырғыларындағы электр әлеуетін теңестіру жүйесін жерге тұйықтау"

7) ҚР СТ МемСТ Р 50571.22-2006 "Ғимараттардың электр қондырғылары. 7-бөлім. Арнайы электр қондырғыларына қойылатын талаптар". 707-бөлім. "Ақпаратты өңдеу жабдығын жерге тұйықтау"

Құжатты рұқсатсыз көшіруге тыйым салынады

8) ҚР СТ МемСТ 12.1.030-81 "Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Электр қауіпсіздігі. Қорғаныштық жерге тұйықтау, нөлге қою"

9) ҚР СТ МемСТ 464-79 «Сымды байланыс стационарлық қондырғылары, радиорелелік станциялар, сымды хабар тарату тораптары және ұжымдық теледидар қабылдау жүйелерінің антенналары үшін жерге тұйықтау. Кедергі нормалары»

2.2 Ереже Университеттің ішкі нормативтік құжаты болып табылады және Университеттің Ақпараттық қауіпсіздік саясатына сәйкес келеді.

3 Терминдер, анықтамалар мен қысқартулар

1) Университет — Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ.

2) Серверлік – ақпаратты өңдеу және сақтау құралдарын орналастыруға арналған Университеттің мамандандырылған серверлік үй-жайы.

3) АҚБЖ — Университеттің ақпараттық қауіпсіздікті басқару жүйесі.

4) АҚҚ — Университеттік ақпараттық қауіпсіздік қызметі.

5) АТД — Университеттің ақпараттық технологиялар департаменті.

6) Ақпаратты өңдеу құралдары — ақпаратты сақтау, өңдеу және беру үшін пайдаланылатын серверлік, желілік, телекоммуникациялық және өзге де жабдық.

7) Уәкілетті қызметкерлер — серверлік үй-жайға кірудің бекітілген тізіміне енгізілген университет қызметкерлері.

4 Жауапкершілік және өкілеттіктер

4.1 Ақпараттық қауіпсіздік қызметі осы құжаттың иесі болып табылады, физикалық қорғау талаптарының сақталуын бақылауды ұйымдастырады, серверлік үй-жайға кіруді келіседі, оқиғаларды тергеуге қатысады және ережелерді қайта қарауға бастамашылық етеді.

4.2 Ақпараттық технологиялар департаменті серверлік жабдықтарды, инженерлік жүйелерді техникалық пайдалануға, регламенттік және жөндеу жұмыстарын орындауға, сондай-ақ жабдыққа қызмет көрсету кезінде осы Ереженің талаптарын сақтауға жауапты.

4.3 Авторланған қызметкерлер мен мердігерлік ұйымдар серверлік үй-жайда физикалық қауіпсіздік талаптарының, қол жеткізу режимінің және жұмыстарды орындау ережелерінің сақталуына дербес жауапты болады.

5 Жалпы қағидалар

5.1 «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ серверлері мен коммуникациялық жабдықтарын орналастыру Қарағанды

қаласы, Н.Назарбаев даңғылы, 56 мекенжайында орналасқан мамандандырылған серверлік үй-жайда жүзеге асырылады.

5.2 Серверлік үй-жай бөлек, өтпейтін, терезе саңылаулары жоқ. Қабырғалардың, төбелердің және еденнің беттері үшін шаң шығармайтын және жинамайтын материалдар қолданылады. Еден антистатикалық қасиеттері бар материалдардан жасалған. Серверлік үй-жай ластаушы заттардың енуінен қорғалады, ал оның қабырғалары, есіктері, төбесі, едені мен қалқалары үй-жайдың герметикалығын қамтамасыз етеді.

5.3 Серверлік үй-жайдың есіктерінің ені 1,2 метр және биіктігі 2,2 метр, сыртқа ашылады, табалдырығы мен орталық тірегі жоқ. Үй-жай кабельдік жүйелер мен инженерлік коммуникацияларды орналастыру үшін қуыс еденмен жабдықталады.

5.4 Күштік және әлсіз токты кабельдік желілерді төсеу үшін коммуникациялық арналарды монтаждау жеке немесе бөлімдермен бөлінген кабельдік науаларда, қораптарда немесе құбырларда орындалады. Қуат және әлсіз ток шкафтары бөлек орнатылып, құлыппен жабылады. Кабельдерді еден, қабырғалар және қалқалар арқылы төсеу жанбайтын материалдармен тығыздала отырып, жанбайтын құбырлар сегменттерінде жүзеге асырылады. Серверлік үй-жай сыртқы электромагниттік сәулеленуден қорғалған.

5.5 Серверлік үй-жайдың микроклиматын қамтамасыз ету жүйесі ауаны баптау, желдету және микроклиматты бақылау жүйелерін қамтиды және ғимараттың басқа құрылыс жүйелерімен біріктірілмейді. Серверлік бөлмедегі температура 20 °С-тан 25°С-ға дейін, салыстырмалы ылғалдылығы 45%- дан 55%-ға дейін сақталады. Кондиционерлеу жүйесінің қуаты жабдықтың жалпы жылу бөлуінен асып, резервтеумен қамтамасыз етілуі керек. Кондиционерлерді электрмен қоректендіру кепілді немесе үздіксіз электрмен қоректендіру жүйесінен жүзеге асырылады.

5.6 Желдету жүйесі қыста сүзу және жылыту арқылы таза ауа ағынын қамтамасыз етеді. Көршілес үй-жайлардан ластанған ауаның түсуіне жол бермеу үшін серверлік үй-жайда артық қысым сақталады. Ауа өткізгіштерде өрт сөндіру жүйесімен басқарылатын қорғаныс клапандары орнатылады. Ауа баптау және желдету жүйелері өрт дабылы бойынша автоматты түрде ажыратылады.

5.7 Микроклиматты бақылау жүйесі ауаның температурасы мен ылғалдылығын, шаңдылықты, ауа ағынының жылдамдығын, түтіннің шығуын, сондай-ақ серверлік шкафтар мен телекоммуникациялық тіректер есіктерінің жай-күйін бақылайды.

5.8 Серверлік үй-жайдың күзет дабылы ғимараттың қауіпсіздік жүйелерінен дербес орындалады және тәулік бойы күзет үй-жайына жеке пультке шығарылады. Серверлік үй-жайдың барлық кірістері, шығулары және ішкі көлемі бақылауға жатады. Күзет дабылы жүйесі өзінің резервтік қуат көзімен жарақтандырылады.

Құжатты рұқсатсыз көшіруге тыйым салынады

5.9 Бейнебақылау жүйесі серверлік үй-жайдың, өткелдердің және жабдықтың жанындағы кеңістіктің барлық кірістері мен шығуларын бақылауды қамтамасыз етеді. Камералардың параметрлері бетті тануды қамтамасыз етеді, ал бейне сигнал тәулік бойғы күзет үй-жайына жеке пультке шығарылады.

5.10 Серверлік үй-жайдың өрт дабылы ғимараттың өрт дабылы жүйесінен бөлек орындалады және үй-жайдың негізгі кеңістігін де, көтерілген еденнің астындағы көлемді де бақылайтын температура мен түтін датчиктерін қамтиды. Ескерту сигналдары тәулік бойы күзет пультіне шығарылады.

5.11 Серверлік үй-жай ғимараттың өрт сөндіру жүйесіне тәуелсіз автоматты газды өрт сөндіру жүйесімен жабдықталады. Өрт сөндіргіш ретінде арнайы улы емес газ қолданылады. Ұнтақты және сұйық өрт сөндіру құралдарын қолдануға жол берілмейді. Жүйені іске қосу өртті ерте анықтау датчиктерінен және үй-жайдан шығатын қолмен іске қосу құрылғыларынан жүзеге асырылады. Отты сөндіретін газды шығаруды кідірту уақыты 30 секундтан аспайды. Өрт сөндіру жүйесі желдету клапандарының жабылуын және жабдықтың электр қуатын өшіруді қамтамасыз етеді. Үй-жай өрт сөндіретін газды кетіру үшін сору желдеткішімен жабдықталады.

5.12 Кепілдендірілген электрмен жабдықтау жүйесі кернеуі ~400/230 В, жиілігі 50 Гц сыртқы электрмен жабдықтаудың әртүрлі көздерінен екі тәуелсіз кірісті, сондай-ақ дербес генераторды көздейді. Электр қуаты резервті енгізу автоматы арқылы жүзеге асырылады. Электрмен жабдықтау желілері бес сымды схема бойынша орындалады және перспективалық дамуды ескере отырып, жабдықтың жалпы тұтынылатын қуаты негізінде есептеледі.

5.13 Серверлік үй-жай жабдығын электрмен жабдықтау үздіксіз қоректендіру көздері арқылы жүзеге асырылады. Олардың қуаты мен конфигурациясы барлық қосылған жабдықты және резервтік қуат көздерін іске қосқанға дейін батареяның қызмет ету мерзімін ескере отырып анықталады.

5.14 Серверлік үй-жайдың жерге тұйықтау жүйесі ғимараттың қорғаныш жерге тұйықталуынан бөлек орындалады. Барлық металл конструкциялар мен жабдықтар жалпы жерге тұйықтау шинасына жерге тұйықталады, әрбір тіреуіш пен шкаф жеке өткізгішпен жерге тұйықталады. Жерге қосу өткізгіштері мүмкіндігінше қысқа және түзу, иілусіз болуы керек.

6 Серверлік үй-жайды физикалық қорғауды ұйымдастыруға және қол жеткізуді бақылауға қойылатын талаптар

6.1 Сервер бөлмесіне кіру тек авторландырылған қызметкерлерге беріледі.

6.2 Серверге кіру күзет дабылымен бақыланады.

6.3 Серверлік қызметке рұқсаты бар авторландырылған қызметкерлердің тізімін ақпараттық қауіпсіздік жөніндегі инженерлер жасайды, Университет басшылығымен келісіледі, қажет болған жағдайда сұраныс бойынша өзектендіріледі.

6.4 Жұмыс аяқталғаннан кейін қызметкер сервер кілтін АҚҚ-ге қайтарады және тиісті журналға белгі қойылады.

6.5 Серверлікке келулерді есепке алу журналында мына нысан бойынша тіркеледі:

Серверлік үй-жайға баруды тіркеу журналы

Дата / Күні	Время входа/ Кіру уақыты	Фамилия, имя, отчество посетителя/ Келушінің аты-жөні	Профессия, должность посетителя/ Келушінің мамандығы, лауазымы	Подразделение/ Бөлімше	Разрешение на посещение (по списку доступа, по заявке) / Кіруге рұқсат (кіру тізімі бойынша, өтінім арқылы)
1	2	3	4	5	6

Дата / Күні	Время выхода/ Шығу уақыты	Цель посещения/ Кіру мақсаты	Выполненные работы/ Орындалған жұмыстар	Подпись посетителя/ Келушінің қолтаңбасы
7	8	9	10	11

6.6 Рұқсат беру тізіміне кірмейтін тұлғаларға серверлік үй-жайға кіру қажеттілігі туындаған жағдайда, физикалық қолжетімділік негіздемесі бар өтінім ресімделеді. Бұл өтінімге қызметкер бағынатын бөлім басшысы қол қояды, АҚҚ-мен келісіледі. Рұқсат беру құжаты болған кезде серверлік үй-жайға жеке кіруге рұқсат берілген тұлғалар уәкілетті қол жеткізу тізіміндегі ақпараттық қауіпсіздік жөніндегі инженермен бірге жүруі тиіс.

6.7 Кіруді бақылау және басқару жүйесі серверлік үй-жайға санкцияланған кіруді және одан санкцияланған шығуды ғана қамтамасыз етеді. Алдыңғы есіктің тосқауыл құрылғылары мен дизайны кіру идентификаторларын алдыңғы есіктің тамбуры арқылы кері бағытта беру мүмкіндігін болдырмайды.

6.8 Кіруді (дабылды) бақылау және басқару жүйесін электрмен жабдықтау кезекші жарықтандыру қалқанының еркін тобынан жүзеге асырылады. Кіруді бақылау және басқару жүйесі резервтік электр қуатымен қамтамасыз етіледі.

7 Серверлік үй-жайда жұмыстарды орындау бойынша талаптар

7.1 Серверлікте, телекоммуникациялық немесе қосалқы жабдықты, оның ішінде тартылатын бөгде ұйымдарды сүйемелдеу бойынша серверлік қажетті жұмыстарды жүргізген жағдайда мына іс-шаралардың орындалуын қамтамасыз ету қажет:

1) ақпараттық қауіпсіздік аймағының болуы және онда жүргізілетін жұмыстар туралы өндірістік қажеттілікке байланысты бұл қажет болатын адамдар ғана хабардар болуға тиіс;

2) қауіпсіздік және күзетілетін аймақтарда зиянды әрекеттер жасау мүмкіндігін болғызбау мақсатында университеттің уәкілетті персоналы тарапынан тиісті бақылаусыз жұмыс істеуден аулақ болу қажет;

3) бос қауіпсіздік аймақтары физикалық түрде жабылуы тиіс және олардың жағдайы мезгіл-мезгіл тексерілуі тиіс;

4) мобильді құрылғыларда фото, бейне, аудио немесе басқа жазу жабдықтарын, цифрлық камераларды пайдалануға арнайы рұқсат алған кезде ғана рұқсат етілуі тиіс.

8 Серверлік жабдықты қауіпсіз орналастыру бойынша талаптар

8.1 Университеттің жабдықтары оның орналасқан жеріне шамадан тыс қол жетімділікті азайтатындай етіп орналастырылуы керек;

8.2 Университет ақпаратын өңдеу және сақтау құралдарын олардың жұмыс істеуін рұқсатсыз бақылау қаупін азайтатындай етіп орналастыру керек;

8.3 Сервер бөлмесінде: университеттің ақпаратты өңдеу құралдарының жанында тамақ, сусын ішуге және темекі шегуге тыйым салынады;

8.4 Университеттің ақпаратты өңдеу құралдарының жұмыс істеуіне қолайсыз әсер етуі мүмкін жағдайларды (температура, ылғалдылық) анықтау мақсатында қоршаған ортаның жағдайны мониторингті коммуникациялар бөлімінің қызметкерлері үнемі жүргізіп отыруы тиіс.

8.5 Университет жабдықтарын орналастыру кезінде мыналар қосымша ескеріледі:

1) коммуналдық шаруашылық саласындағы уәкілетті орган бекіткен электр қондырғыларын орнату қағидаларының орындалуы қамтамасыз етіледі;

2) коммуналдық шаруашылық саласындағы уәкілетті орган бекіткен тұтынушылардың электр қондырғыларын техникалық пайдалану қағидаларын орындау қамтамасыз етіледі;

3) жабдық өндірушісінің жабдық пен коммуникациялардың салмағын ескере отырып, жабындылар мен қуыс еденге орнатуға (монтаждауға), жүктемеге қойылатын талаптарын орындау қамтамасыз етіледі;

4) жабдыққа қызмет көрсету үшін бос қызметтік өту жолдарының болуы қамтамасыз етіледі;

5) микроклиматты қамтамасыз ету жүйесінің ауа ағындарын ұйымдастыру ескеріледі;

6) қуыс едендер жүйесін ұйымдастыру ескеріледі.

9 Университет үшін көмекші қызметтерді ұйымдастыру бойынша талаптар

9.1 Электр, сумен жабдықтау, кәріз, жылыту, желдету және ауаны баптау сияқты барлық қолдау қызметтері олар тағайындалған жүйелерге сәйкес келуі керек. Барлық инженерлік жүйелер мен олардың жабдықтары үнемі тексеріліп, олардың дұрыс жұмыс істеуін қамтамасыз ету және олардың дұрыс жұмыс істемеуі немесе істен шығуы салдарынан тәуекелді азайту үшін тиісті түрде

тексерілуі керек. Сондай-ақ, жабдық өндірушісінің техникалық сипаттамаларына сәйкес келетін тиісті энергиямен жабдықтауды қамтамасыз ету қажет.

9.2 Маңызды бизнес-процестерді қолдайтын құрылғылардың қауіпсіз өшірілуін және/немесе үздіксіз жұмыс істеуін қамтамасыз ету үшін жабдықты UPS арқылы қосу ұсынылады. Үздіксіздік жоспарлары UPS істен шыққан кезде жасалуы керек әрекеттерді қарастыруы керек. Резервтік генераторды, егер электр энергиясын беру Жалпы көзден ұзақ уақыт істен шыққан жағдайда, жабдықтың жұмыс істеуін қамтамасыз ету қажет болса, қолдану керек. Генератордың ұзақ уақыт бойы үздіксіз жұмыс істеуі үшін тиісті отын жеткізілімін қамтамасыз ету қажет. Ups жабдықтары мен генераторларын барабар қуатқа үнемі тексеріп отыру керек, сонымен қатар өндірушінің ұсыныстарына сәйкес сынақтан өткізу керек.

9.3 Электр қуатының авариялық ажыратқыштары күрделі жағдайларда электр қуатын өшіруді жеделдету үшін жабдық орналасқан үй-жайлардың қосалқы шығуларының жанында орналасуы қажет. Желіден тұтынылатын электр қуаты істен шыққан жағдайда авариялық жарықтандыру жұмысын қамтамасыз ету қажет.

9.4 Сумен жабдықтау жүйесі тұрақты және қолайлы болуы керек:

1) ауаны кондиционерлеуді қамтамасыз ету үшін;

2) ауаны ылғалдандыру үшін (қажет болған жағдайда);

3) өрт сөндіру жүйелерінің жабдықтары үшін.

9.5 Сумен жабдықтау жүйесіндегі ақаулар жабдықты зақымдауы немесе өрт сөндіру жүйелерінің тиімді жұмыс істеуіне кедергі келтіруі мүмкін. Қажет болған жағдайда сумен жабдықтау жүйесіндегі ақауларды анықтаудың автоматты жүйесі орнатылады.

10 Кабельдік желіні қауіпсіз пайдалану талаптары

10.1 Келесі іс-шараларды қамтамасыз ету қажет:

1) Ақпаратты өңдеу құралдарын байланыстыратын Күштік және телекоммуникациялық желілер мүмкіндігінше жерасты болуы немесе барабар баламалы қорғанысқа ие болуы тиіс;

2) желілік кабель рұқсат етілмеген қосылымдардан немесе бүлінуден, мысалы, арнайы қаптаманы пайдалану немесе жалпыға қолжетімді учаскелерді айналып өту үшін кабельді төсеу маршруттарын таңдау арқылы қорғалуы тиіс;

3) кедергілерді болдырмау үшін қуат кабельдерін байланыс кабельдерінен ажырату керек;

4) қате таңдалған желілік кабельдер сияқты қателерді өңдеуді азайту үшін кабельдер мен жабдықтардың жақсы анықталған таңбалауын пайдалану керек;

5) жаңартулар тізімі бар құжаттар қателер ықтималдығын азайту үшін пайдаланылуы керек;

6) кабель төсеудің қайталама маршруттарын немесе берудің баламалы тәсілдерін пайдалану;

7) кабельдерді қорғау үшін электромагниттік экрандауды қолдану;

8) кабельдерге қосылған санкцияланбаған құрылғылар үшін техникалық тазартулар мен физикалық тексерулерге бастамашылық жасау;

9) қосқыш панельдер мен кабельдік желілерге қол жетімділікті шектеу.

11 Университеттің серверлік жабдықтарына қауіпсіз техникалық қызмет көрсету бойынша талаптар

11.1 Келесі іс-шараларды қамтамасыз ету қажет:

1) Университеттің жабдықтарына жеткізуші ұсынған нұсқаулықтар мен кезеңділікке сәйкес қызмет көрсету қажет;

2) Университет жабдықтарына техникалық қызмет көрсету мен жөндеуді тек уәкілетті персонал жүргізуі қажет;

3) барлық болжамды немесе нақты ақаулар және профилактикалық және қалпына келтіру техникалық қызмет көрсетудің барлық түрлері туралы жазбаларды сақтау қажет;

4) жойылған, өшірілген және қайта жазылған деректерге қатысты ұйымның шегінен тыс техникалық қызмет көрсету үшін университет жабдықтарын жөнелту кезінде тиісті қауіпсіздік шараларын қабылдау қажет;

5) сақтандырудың пайдаланылатын ережелерінде белгіленген барлық талаптарды сақтау қажет.

11.2 Серверлік үй-жайда орнатылған жабдықты техникалық сүйемелдеу кезінде төмендегі нысан бойынша арнайы журналда құжатталады:

1) жабдыққа қызмет көрсету;

2) аппараттық-бағдарламалық қамтамасыз ету жұмысы кезінде туындайтын проблемаларды жою;

3) істен шығу және істен шығу фактілері, сондай-ақ қалпына келтіру жұмыстарының нәтижелері;

4) қызмет көрсетудің кепілдік мерзімі өткеннен кейін аса маңызды жабдыққа кепілдіктен кейінгі қызмет көрсету.

Жабдыққа техникалық қызмет көрсетуді тіркеу журналы

Күні	Жұмыс қақыты		Жүргізілетін жұмыстардың атауы	Аты-жөні	Лауазымы	Қолы	Жұмыстарды жүргізу негізі
	Басталуы	Аяқталуы					

11.3 Маңызды жабдыққа қызмет көрсетуді сертификатталған техникалық қызметкерлер орындайды.

11.4 Серверлік үй-жайға тікелей жақын жерде жөндеу-қалпына келтіру жұмыстарын жүргізу кезінде жедел ауыстыруды орындауға арналған жиынтықтауыштар мен жабдықтардың қоры бар аса маңызды жабдыққа арналған қосалқы бөлшектер қоймасы құрылады.

11.5 Пайдаланудағы жабдықтың жұмысына араласу тек АТД директорының рұқсатымен және АҚҚ келісімімен ғана мүмкін болады.

12 Университет жабдықтарын қауіпсіз кәдеге жаратуға немесе қайта пайдалануға қойылатын талаптар

12.1 Деректер тасымалдағыштары бар университет жабдықтарының барлық компоненттерін барлық маңызды деректер мен лицензияланған бағдарламалық жасақтаманың жойылуын тексеру керек.

12.2 Маңызды ақпаратты қамтитын деректер тасымалдаушылары стандартты жою функцияларын пайдаланбай, қауіпсіз түрде физикалық түрде жойылуы немесе қайта жазылуы керек.

12.3 Маңызды ақпаратты қамтитын деректерді тасымалдаушыларға қатысты олардың жойылуының, қалпына келтірілуінің немесе жойылуының орындылығын анықтау мақсатында Тәуекелдерді бағалау талап етілуі мүмкін.

12.4 Қызметтік ақпарат жабдықты ұқыпсыз кәдеге жарату немесе қайта пайдалану салдарынан бұзылуы мүмкін.

13 Университет жабдықтарын шығаруға/енгізуге қойылатын талаптар

13.1 Университет жабдығы, ақпарат немесе бағдарламалық қамтамасыз ету тиісті рұқсатсыз ұйым бөлімшесінің шегінен тыс әкетілмеуі тиіс.

13.2 Университет жабдықтарын мердігерлермен немесе бөгде ұйымдардың пайдаланушыларымен әкетуге тыйым салынады

13.3 Жабдықты алып кету кезінде және әкелу кезінде тіркеу керек, сондай-ақ ол қайтарылған кезде белгі қою керек.

13.4 Жабдықты енгізу/шығару тәртібі келесідей:

1) Университет ғимаратынан материалдық құндылықтарды енгізу (шығару), әкелу (әкету) үшін инфрақұрылымды дамыту департаментінің басшысына қызметтік жазбаның, сондай-ақ АҚҚ-мен келісудің негізінде қағаз жеткізгіштегі материалдық рұқсаттама беріледі.

2) материалдық рұқсаттама бір мезгілде шығарылуы (әкетілуі) мүмкін және онда көрсетілген күнге жарамды жүктің (орынның, салмақтың және т. б.) мөлшеріне ғана жазылады.

3) әртүрлі тауарлық-материалдық құндылықтардың көп санын шығарған (әкеткен) жағдайда өтінімге шығарылатын (әкетілетін) тауарлық-материалдық құндылықтардың тізбесі көрсетілген құжаттар қоса беріледі (мысалы, қабылдау-

тапсыру актісі, шот-фактура және т. б.) жауапты қызметкер материалдық рұқсаттамада тиісті құжатқа сілтемені, оның атауын көрсетеді, нөмірі мен күні. Бұл ретте шығарылатын (әкетілетін) тауар-материалдық құндылықтардың тізбесі көрсетілген құжат күзет бөлімшесінің бекетіне материалдық рұқсаттамамен бірге ұсынылады.

4) Университет ғимаратынан материалдық құндылықтарды шығару (әкету) кезінде материалдық рұқсаттама жазып берілген адам рұқсаттаманы күзет бөлімшесінің бекетіне тапсырады.

5) күзет бөлімшесінің күзетшісі материалдық рұқсаттаманы тексеру кезінде оның жеке басын куәландыратын құжаттар бойынша оның ұсынушысының тиесілігін, инфрақұрылымды дамыту департаменті басшысының қолының болуын және АҚҚ-мен келісілуін, сондай-ақ рұқсаттамада көрсетілген шығарылатын (әкетілетін) тауар-материалдық құндылықтардың сәйкестігін белгілейді, содан кейін рұқсаттамада шығару (әкету) уақыты туралы белгі қояды, оның қолымен және біржолғы және материалдық рұқсаттамаларды есепке алу журналына тиісті жазбалар жүргізеді.

14 Келісу, бекіту және қолданысқа енгізу

14.1 Осы Ереже қызметі серверлік үй-жайды пайдалануға, қызмет көрсетуге және физикалық және инженерлік қауіпсіздікті қамтамасыз етуге байланысты Университеттің құрылымдық бөлімшелерінің басшыларымен келісуге жатады.

14.2 Егер Ереженің қағидалары материалдық жауапкершілік, инженерлік жүйелерді пайдалану немесе қаржылық есеп мәселелерін қозғаған жағдайда, келісу Университеттің тиісті бөлімшелерімен жүзеге асырылады.

14.3 Осы Ережені келісу қажет лауазымды адамдардың тізбесін құжатты әзірлеуші оның мазмұны мен қолданылу саласын ескере отырып айқындайды.

14.4 Ереженің жобасын қарау мерзімі оны алған сәттен бастап бес жұмыс күнінен аспауға тиіс. Ескертулер мен ұсыныстар дәлелді және нақты нысанда ресімделеді.

14.5 Ескертулер болмаған кезде не олар есепке алынғаннан кейін құжатқа келісуші тұлғалар қол қояды және атқарушы органға Басқармаға бекітуге беріледі.

14.6 Осы Ереженің қолданысқа енгізілген күні оның бекітілген күні болып есептеледі. Бекітілген сәттен бастап Ереже орындау үшін міндетті болып табылады.

14.7 Жаңа редакцияны бекіту немесе өзгерістер енгізу кезінде Ереженің алдыңғы нұсқасы күшін жояды және жарамсыз болып саналады.

15 Сақтау

15.1 Осы Ереженің түпнұсқасы Университеттің Ақпараттық қауіпсіздік қызметінде сақталады.

15.2 Ереженің электрондық нұсқасы мүдделі құрылымдық бөлімшелер мен қызметкерлер үшін бақыланатын қолжетімділікті қамтамасыз ете отырып, Университеттің корпоративтік ақпараттық ресурстарында орналастырылады.

15.3 Университет қызметкерлерін осы Ережемен таныстыру ішкі нормативтік құжаттар үшін белгіленген тәртіппен танысу парағын міндетті түрде ресімдей отырып жүзеге асырылады.

15.4 Көшірмелерді есепке алу, рұқсатсыз пайдаланудың алдын алу және құжаттың құрылымдық бөлімшелерде сақталуына олардың басшылары жауапты болады.

16 Қайта қарау және өзектендіру тәртібі

16.1 Осы Ережені қайта қарауды ақпараттық қауіпсіздік қызметі кемінде екі жылда бір рет жүзеге асырады және құжат талаптарын серверлік үй-жайды пайдаланудың ағымдағы шарттарына, АТ-инфрақұрылымын дамытуға және АҚБЖ-ның талаптарына сәйкес келтіруге бағытталған.

16.2 Ережені жоспардан тыс өзектендіру келесі жағдайларда жүзеге асырылады:

АҚБЖ-ның қолданылу аясын өзгерту; Қазақстан Республикасы заңнамасының және ақпараттық және дене қауіпсіздігі саласындағы нормативтік құжаттардың талаптарының өзгерттілуі; серверлік үй-жайларды, инженерлік жүйелерді немесе маңызды инфрақұрылымды жаңғырту; ішкі аудиттердің, тексерулердің, оқиғалардың нәтижелері бойынша сәйкессіздіктерді немесе қауіпсіздік талаптарын бұзушылықтарды анықтау.

16.3 Осы Ережеге өзгерістер мен толықтырулар жаңа редакция не жекелеген өкімдік құжат түрінде ресімделеді және осы Ережені бекіту үшін белгіленген тәртіппен бекітіледі.

Құжатты рұқсатсыз көшіруге тыйым салынады

Ф.01-2022

Келісу парағы

Лауазымы	Аты-жөні	Күні	Қолы
Басқарма мүшесі – Цифрландыру жөніндегі проректор	Амиров А.Ж.	9.12.25	
Заң қызметінің басшысы	Аязбаева Г.С.	9.12.25	

Ф.02-2022

Танысу парағы

Лауазымы	Аты-жөні	Күні	Қолы

Құжатты рұқсатсыз көшіруге тыйым салынады